

føre for den, der skal bære Ansvar, at ud-
tænke og udarbejde en motiveret Ordning; der
ligger jo netop Forskjellen mellem Ansvar og
Ikke-Ansvar. Som sagt, om der er Noget i
dette Forslag, kan jeg virkelig ikke afgjøre i
dette Dieblik. Jeg skal dog bemærke, at jeg
forhnlig havde Leilighed til at bringe i Er-
faring, at man tidligere i den franske Armee,
da man anskaffede en stor Deel af de behøvende
Munderingsstykker ved Afdelingerne, lod Mand-
skabet selv arbejde som Skrædere; de Folk, der
enten vare Skrædere af Profession, inden de
traadte ind i Hæren, eller som senere viste An-
læg dertil, bleve ligefrem brugte som Skrædere.
Man skulde troe, at man derved nærmede sig
noget til den Tanke, som det ærede Medlem
har forsvaret, nemlig at det var et Slags
Hjnsindustri, man saaledes etablerede, og at
det maatte være meget oeconomist og bespa-
rende, men man er kommen bort derfra; man
har indseet, at den billigste Maade at tilvirke
disse Fornødenheder paa, er at indrette deres
Anskaffelse saa fabrikmæssig som muligt. Der
er en Fordeel ved at tilvirke dem paa denne
Maade, som jeg ikke troer, at noget som helst
Andet kan opveie; det er min Overbeviisning,
at man paa den Maade faaer Munderings-
stykkerne langt billigere, end man kan faae dem
paa nogen anden Maade. Det kræver imid-
lertid, som sagt, en meget nøagtig Undersøgelse
at udfinde, hvad der vil være det Billigste.
Man maa dernæst være vis paa, at Be-
folkningen er villig til at gaae ind paa
dette System, thi dersom Befolkningen ikke
gaaer ind paa det, saa falder det jo der-
med. Men Spørgsmaalet er jo egentlig, om
det nu er Dieblicket til at experimentere med
en saa vigtig Sag som Hærens Beklædning.
Man kan experimentere, naar man har det
Fornødne, men naar man sarnet det For-
nødne, er det letsindigt at experimentere istedetfor
at forskaffe det, som man bør have. Skulde
man virkelig nu ikke ville anskaffe de fornødne
Munderingsstykker til at kunne beklæde det
Mandskab, der indkaldes til Tjeneste, vil man
jo ganske vist ikke, naar i sin Tid Manglerne
indtræde, kunne henvise til, at vi experimentere.
Der er et uhyre Ansvar forbundet med, at
Mandskabet møder til Tjeneste, uden at man

kan beklæde det. Jeg har ikke selv personlig
gjennemgaaet den sørgelige Periode, som ligger
bagved os, og jeg taler forsaavidt ikke af egen
Erfaring, men jeg er gjenneutrængt af, at man
ikke mere skal udsætte sig for saadanne sørgelige
Erfaringer. Jeg tilstaaer, at, medens jeg vel
veed, at man ikke lærer af Andres Erfaringer,
har det forundret mig, at de Erfaringer, som
vi selv have gjort i den her foreliggende Retning,
shues at være saa at sige bortblæste. Det, at
man ikke engang har de nødvendige Klæder at
give Tropperne, skulde man dog ikke udsætte
sig for. Som jeg tidligere har yttret; er jeg
villig til at tage denne Sag under Overveielse,
men at inklade sig paa Experimenter og der-
efter opsætte Anskaffelsen af det Fornødne,
maa jeg meget bestemt fraraade og ogsaa fra-
lægge mig ethvert som helst Ansvar for Følgerne.
Det ærede Fleertal i Udvalget har anbefalet
at nedsætte den Sum, som er foreslaaet til An-
skaffelse af Munderingsfager, og har ogsaa ud-
talt sig derhen, at man ikke kunde bevilge Noget
for næste Finantsaar. Jeg beklager, at man,
om jeg saa tør sige, forfølger den Vej videre,
som jeg selv er indslaaet paa. Jeg har nem-
lig for at lette Byrden for Finantterne saa-
meget som muligt foreslaaet at fordele Bevil-
lingerne paa 2 Aar, og dert er jeg gaaet saa
vidt, som jeg troer med uogenlunde frelst Sam-
vittighed at kunne gaae, men ganske vist har
jeg ogsaa derved haft for Die, at det vilde
lette en hensigtsvarende og oeconomist Anstaf-
felse, naar man vidste, at man havde en Be-
villing for 2 Aar og derefter kunde indrette
den hele Anskaffelse og Tilvirkning paa en hen-
sigtsmæssig og systematisk Maade. Dette er
efter Fleertallets Forslag umuliggjort. Der
vil komme en Standsning i den hele Tilvirk-
ning, og det anseer jeg for at være meget be-
klageligt. Jeg troer, at mit Forslag er langt
at foretrække, men, som sagt, det er et Punkt,
som jeg maaste senere skal komme tilbage til,
og jeg anseer det dog ikke for saa betænkeligt
som Forslaget under Nr. 1. — Hvad Anstaf-
felsen af de saakaldte Remingtonvaaben angaaer,
er der endnu den samme Grund tilstede til at
anskaffe 10,000 af disse Geværer, som der var
iforsjor for Anskaffelsen af de 30,000. Det
Antal, som vi vilde komme i Besiddelse af ved